

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Deželni zbor kranjski.

XIII. seja dne 16. julija t. l.
(Konec.)

Posl. dr. Majaron je poročal v imenu finančnega odseka o prošnji županstva v Doléh pri Idriji za podporo za vzdrževanje občinske ceste Idrija-Dole Rovte ter predlagal: I. Deželnemu odboru naroča se, da se v tekočem letu nujno izvrši sklepa dež. zbora v XI. seji dne 31. januarja 1896. in XV. seje dne 4. maja 1900, zadevajoča uvrstitev občinske ceste Idrija-Dole Rovte med okrajne ceste. II. Dež. odbor pooblašča se, da občini Dole podeljuje za vzdrževanje občinske ceste Idrija-Dole Rovte, dokler se le ta ne uvrsti med okrajne ceste, primerno podporo iz kredita za cestne namene. Sprejeto.

Posl. Lenarčič je poročal o poglavju „Rešitev deželnozborskih sklepov“ letnega poročila dež. odbora. Poročilo je bilo vzeto na znanje, in je bila sprejeta Lenarčičeva resolucija, naj bi deželni zbor sklenil zakon o razlastitvi za napravo in obrat električnih železnic. Zajedno je bila sprejeta tudi Žitnikova resolucija, naj se na Kranjskem ustanove skupne sirotinske blagajne.

Posl. Kušar je poročal o poglavju „Deželna prisilna delavnica“ letnega poročila deželnega odbora. V prisilni delavnici je bilo koncem 1899. leta 70 domačih in 224 tujih prisiljencev; njih zaslužki so znašali 63.200 K. Poročilo se je vzelo na znanje; zajedno se je sklenilo, naj se v delavnici vpelje hišni red, ki ga določi deželni odbor v porazumljenju z deželno vlado.

Istotako se je odobrilo poglavje „Deželni dobrodelni zavodi“ letnega poročila dež. odbora, o katerem je tudi poročal posl. Kušar. Stroški za tiste Kranjce, ki so bili oskrbovani v tujih bolnicah, so znašali 66.000 K.

Posl. Grasselli je poročal o prošnji filharmoničnega društva v Ljubljani za podporo. Opozarjal je, da deluje filharmonično društvo na polju glasbe že 200 let uspešno, da je bilo 150 let jedino društvo, ki je v Ljubljani gojilo glasbo, in da so pri njej sodelovali na odličnih mestih slovenski skladatelji Fleischmann, Kamilo Mašek in Nedved. Po poročevalčevem predlogu se je društvu dovolilo za letos 1000 kron podpore, za prihodnji dve leti pa po 800 kron.

Posl. Hribar je poročal glede odpusta dacarjev iz deželne službe, in glede pokojninskega pravilnika za deželne dacarje. Izmed vseh sedanjih dacarjev bo dežela vsled tega, ker se uvede državna žganjarina, odpuščala samo pet dacarjev in sicer najslabše, morda pa niti teh ne. Sklenilo se je, naj dež. odbor pravočasno odpove tistim dacarjem, ki jih bo moral s 1. sept. izpustiti iz deželne službe. Glede pokojninskega zaklada in pravilnika ni mogoče prej sklepati, dokler se dacarske službe stalneje ne uravnajo, kar bi se moglo zgoditi le, če dobi dežela užitnino stalno v zakup. Sedaj naj se nabira pokojninski zaklad, dacarjem pa naj se dajejo primerne podpore.

O ustanovitvi zimske kmetijske šole na Grmu je poročal posl. vitez Langer. Govornikova pojasnila njegovih predlogov priobčimo jutri. Poročevalec je predlagal, naj se sklene: I. Deželni zbor, vztrajajoč pri svojem sklepu z dne 3. maja, sklene novič, da se ustanovi nižja kmetijska šola s praktičnimi poletnimi tečaji v alpskem

okrožju na Kranjskem, v kateri šoli bo poseben ozirom jemat na planšarstvo in na mlekarstvo. II. Ta novi zavod ne sme nikdar izvenšati stroške za učila in inventar pri ustanovitvi. veljati več kakor letnih 12.000 K. III. Deželni odbor se pooblašča: a) da brez odlašanja vzame v zakup primerno sredi alpskega okrožja ležeče posestvo, in sicer za dobo 10 let; b) da takoj sestavi odbor, ki naj izdela učni načrt, čigar tendenca mora biti praktično izvežbanje prebivalstva v dotičnih kmetijskih strokah; c) da izposluje pri c. kr. vladi prispevek tako k ustanovitvi, kakor k vzdrževalnim stroškom za ta zavod.

O teh predlogih se je razvila daljša debata. Prvi je govoril posl. Ažman, potem je posl. Zelen nasvetoval, naj se v košanski dolini ustanovi kmetijska šola, (Posl. dr. Majaron: Ta predlog je nedopusten pri tej točki!) na kar je posl. Lenarčič v obširnem govoru utemeljeval svoje odsekovi predlogom nasprotno stališče. Obžaloval je, da dež. odbor ni prišel v zbornico s konkretnimi negole s splošnimi predlogi, prav kakor bi se bal, da nastane na Gorenjskem drugi Grm. Poročevalec je rekel, da Grm ne zadostuje. S tem je sam svoj predlog obsodil. Sicer pa ni res da Grm absolutno ne zadostuje. Če se Grm prilagodi razmeram, bo dobro uspeval. Za Gorenjsko moramo doseči popolne ljudi, to se pravi v svoji stroki popolnoma izvežbane ljudi. Če se ustanovi na Gorenjskem taka šola, v katero se bo sprejemalo ljudi kakoršni hodijo v druge kmetijske šole, ne bo tistega uspeha, ki ga je želeli. Absolventi takih kmetijskih šol iščejo navadno kruha drugod, ne v kmetijstvu. To vidimo pri absolventih kmetijske šole na Grmu; ti postanejo navadno financarji, dacarji, natakariji. (Posl. dr. Tavčar: Tudi z univerze pridejo včasih natakariji.) Treba je ljudi, ki, prišedši iz šole, bodo v stanu, voditi samostojno kako kmetijstvo ali kako stroko kmetijstva. Kazalo bi ustanoviti specialno šolo, ki bi gojila samo jedno stroko. Predstavljam si stvar tako, da se napravi sirarna in mlekarja, ki nam vzgoji dobre sirarje in mlekarje, ki potem lahko vstopijo v službo naših zadrug. Takega uspeha se s šolo, kakor jo nasvetuje odsek, ne bo doseglo. Delokrog take šole bo preobširen in gojenci ne bodo vled tega v nobeni stroki tako izvežbani, da bi jo mogli praktično in to samostojno izvrševati. Na Hrvatskem v Križevcih morajo učenci nositi kmetisko obleko, opravljati vsa dela in dobe tudi plačilo. Tako se doseže, da se ne odtujijo kmetijskemu delu. Grmski gojenci se nekaterih del sramujejo. Tudi na gorenjski šoli bi morali gojenci vse delati in bi dobili za to plačilo. Zadruga so jedino sredstvo, da si kmet opomore. Povsod se vidi, da ravno srednje kmetije nazadujejo. Če se male kmetije združijo v kako kmetijsko svrhu, postanejo deležne tistih dobrot, ki jih uživa veljosestvo. Zlasti živinoreja in mlekarstvo zadobita lahko potom zadruge največji pomen. Živinoreja pa se mora povzdigniti, ako naj donša tiste koristi, ki jih je želeli. Poročevalec je mnenja, da se to doseže potom pouka na taki kmetijski šoli, kakršno nasvetuje odsek. Jaz mislim, da se s tako šolo ne doseže kar treba. Veliko boljše bi bile živinorejske zadruge. Na sirarski šoli naj se nastavi potovalni učitelj, ki bi vzpodbujal kmete k snovanju živinorejskih zadrug in jim šel na roko. Ker že imamo izglede, koliko pomagajo vzorno

urejena gospodarstva, naj bi se ta učitelj porabljal, da bi snoval in nadzoroval s podporo dežele osnovane vzorne kmetije. Taka šola, ki bi gojila specialno stroko, zajedno pa po celom Gorenjskem vplivala na povzdigo živinoreje in sploh vsega gospodarstva, bi imela gotovo večje praktičnejše uspehe, kakor šola, kakršno nasvetuje odsek.

Pri glasovanju so bili sprejeti odsekovi predlogi. Posl. dr. Majaron je ugovarjal, da se Zelenova resolucija da na glasovanje, ker je to samostalen predlog in bi bilo proti deželnozborskemu poslovniku, ako bi se vršilo glasovanje; če pa se da ta predlog vendar na glasovanje, se zavaruje govornik proti temu, da bi se s tem ustvaril kak preudic.

Zbornica je Zelenov predlog odklonila, na kar se je vršila tajna seja.

XIV. seja dne 17. julija t. l.

Predsedoval je dež. glavar posl. Detela. Vlado sta zastopala dež. predsednik baron Hein in okrajni glavar Haas.

Najprej je bil prečitan in odobren zapisnik zadnje javne seje, potem pa je posl. Višnikar naznanil v včerajšnji tajni seji storjene sklepe, ki se glase:

I. Pri dež. uradih in zavodih se na novo sistemizirajo sledeča mesta:

1. Pri tajništvu mesto revizorja v IV. plačilnem razredu in mesto konceptnega praktikanta z adjutom letnih 1200 K;

2. pri knjigovodstvu mesto računskega svetnika v III. plač. razredu.

3. pri stavbnem uradu mesto stavbnega adjunkta v V. plač. razredu;

4. pri upravnštvu dež. dobrodelnih zavodov mesto oficijala v VI. plačilnem razredu.

II. Gosp. Franc Witschl, stavbni svetnik, se na lastno prošnjo stalno upokoji, ter se mu v priznanje njegovega mnogoletnega, zvestega, neutrudnega in vzornega službovanja dovoljuje pokojnina letnih 4800 K.

III. Koncipist g. Fran Uršič se imenuje deželnim tajnikom v III. plačilnem razredu.

IV. Dež. odbor se pooblašča, da blagajniškega kontrolorja g. Zvonimira Zora prevzame v status dež. knjigovodstva na mesto računskega revidenta, ako se to mesto izprazni, na njegovo mesto pa imenuje revidenta v provizorični lastnosti.

V. Osebnost, v pokojnino ne vštene doklade se dovoljujejo:

1. Dež. blagajniku g. Frančišku Trtniku od 1. januarja 1901 pričenši v znesku 200 K na leto;

2. kancelijskemu adjunkt g. Franu Pečniku mesto dosedanje osebnostne doklade 200 K, katero vsled premaknitve v 2. plač. stopnjo izgubi, doklado v enakem znesku 200 K.

VI. Kancelijski oficijal II. razreda g. Fran Lokar se, vstevši mu čas od 1. julija 1896. do 1. aprila 1897. v službeno dobo, z dnem 1. julija 1901 pomakne v II. stopnjo VI. plač. razreda.

VII. Iz VI. v V. plač. razred se premestujeta ad personam: 1. kancelijski asistent g. Gustav Nebenfürher pri stavbnem uradu in 2. oficijal g. Fran Pavločič, kateri opravljata službo kontrolorja pri prisilni delavnici.

VIII. Gosp. Fran Triller, kontrolor pri upravnštvu dež. dobrodelnih zavodov, se pomakne s 1. na 3. stopnjo IV. plač. razreda.

IX. Mašinistu v dež. bolnici Franu Verbiču se zviša plača od 1440 K na 1600 K.

X. Dež. odboru se naroča, da razpiše mesto stražnega nadzornika v deželni prisilni delavnici.

XI. Dež. odboru se novič naroča, da sestavi in v prihodnjem zasedanju predloži čas primerno premembo službene pragmatike.

XII. Deželni odbor se pooblašča, da po dogovoru s ces. kr. vlado deželnega vi-narskega potovalnega učitelja Franceta Gombača nastavi definitivnim s primerno plačo in s pravico do pokojnine v smislu statuta z dne 28. februarja 1898, veljavnega za deželne uslužbence.

O tem je staviti v prihodnjem zasedanju primerne nasvete.

Dokler se službeni prejemki g. Franceta Gombača definitivno ne uravnajo in odobri, se mu dosedanjí potni pavšal letnih 1200 K od 1. januarja 1901 pričenši zviša na 1600 K s pogojem, da plača polovico tega pavšala država.

Posl. Lenarčič je poročal o postojinskem vodovodu. Po kratki debati je bil odobren zakon, ki določa:

§ 1. Naprava vodovoda za trg Postojino se v smislu § 4., točka 1., zakona z dne 30. junija l. 1884, drž. zak. št. 116, spoznava za podjetje, katero je izvršiti iz deželnih sredstev.

§ 2. Kot tehniška podstava za to podjetje velja po deželnem stavbnem uradu popravljeni in po c. kr. kmetijskem ministrstvu poprethetani projekt, ter se stroški za izvršitev tega projekta določijo k večjemu na 153.000 K.

Iz te svote izločiti je pred vsem znesek 10.000 K, kateri je proračunjen jedino za one razširjene naprave, koje ne služijo izključno v preskrbitev trga Postojine z vodo in kateri znesek zategadelj ne spada v konkurenco, določeno v § 3.

§ 3. V pokritje ostalih stroškov v znesku 143.000 K prispevajo:

1. Državni izboljševalni zaklad, pridružujoč si ustavno odobrenje, ne več kot znesek 68.640 K;

2. deželni zaklad kranjski k večjemu prispevek 31.460 K;

3. tržka občina Postojina skladni prispevek v znesku 42.900 K.

Ako bi stroški tega podjetja ne dosegli zneska, proračunjenega na 143.000 K, znižati je prispevke navedene pod 1., 2 in 3. razmerno temu, kar se prihrani.

Za eventualno razširjavo vodovoda, ki bi jo morda želela občina, in ki presega v projektu določeno svoto 143.000 K, mora občina sama skrbeti.

§ 4. Kdaj je pričeti ter nadaljevati zgradbo, kdaj zapadejo prispevki državnega izboljševalnega zaklada, deželnega zaklada in trga Postojine, dalje natančneje določiti, kako je izvršiti podjetje, kako sme vplivati državna uprava in deželni odbor na napredovanje podjetja, določiti se v posebnem dogovoru med državno upravo, deželnim odborom in trgom Postojino.

§ 5. Vodovod vzdržuje in oskrbuje trg Postojina.

Posl. dr. Papež je interpeliral deželni odbor, jeli pač preudarek stroškov za Postojinski vodovod natančno in zanesljivo proračunjen, zlasti stroški jarka za polaganje cevij, kar bo de žalibog že v drugih slučajih pokazalo, da je deželni stavbeni urad pozabil, osirati se na kamenitna tla,

kadar je proračunaval kaki vodovod, na pr. za Ambrus v Subikrajini. Taka površnost v proračunu za jarke je velik nedostatek, kateri utegne različne slabe posledice imeti, tako na primer, da se za cevi izkoplje preplitvi reservoir. Jaz opominjam na vodovod v Vižmarjih, kjer je voda v tamošnjem vodovodu pretopla, in to je gotovo valed preplitvega jarka za cevi ali pa preplitvega reservoir, ali pa obojega. In temu je krivo morebiti slabo zgradbeno nadzorstvo ali pa še celo, kakor prej omenjeno, prenizki proračun za jarek in za reservoir, tako, da se hoče potem štediti s tem, da se vedoma napravi manj globoke jarke. Zato ponavljam svoje vprašanje, jeli za Postojnski vodovod proračun za jarek zanesljiv.

Posl. Povše je kot referent deželne odbora dal zadovoljiva pojasnila.

Posl. Hribar je poročalo računskem sklepu deželne zaklada za leto 1899. Računski sklep se je odobril. Poročevalec je izrekel željo, naj bi finančna uprava podajala točnejše podatke o davkih v smislu izvajanj pri razpravi o letnem poročilu deželne odbora. (Konec prih.)

V Ljubljani, 17. julija.

Spomenik pokojne cesarice v Solnem gradu.

V Solnem gradu, v prvem avstrijskem mestu, kamor je došla kot nevesta, in zadnje avstrijsko mesto, odkoder je odšla v smrt pokojna naša cesarica Elizabeta, v Solnem gradu so postavili v nedeljo krasen marmornat spomenik cesarice, umotvor dunajskega kiparja Hellmerja. Slovesnega odkritja se je udeležil cesar z velikim vencom svojih otrok, vnukov, pravnukov, zetov in sorodnikov ter bavarskih princev. Ko je padla zavesa s spomenika ter je prav v tistem hipu prodrlo solnce mrke oblake in posijalo na belo mramornato podobo tragično umrle cesarice, je zajokal cesar in z njim sta jokali njegovi hčeri princesinja Gizela in nadvojvodinja Valerija. Cesar je bil močno ginjen ter se je prisrčno zahvalil mestu in odboru za prekrasni spomenik. Slavnosti v Solnem gradu so bile jako lepe, a znamenite so zlasti besede cesarja državnozbornemu predsedniku dr. Fuchs, s katerimi je izrazil Koerberju svoje največje zaupanje ter konstatiral, da se politični položaj boljše.

Zanimiv shod volilcev.

Iz Krakova poročajo, da se je v Biali vršil shod kmetov, na katerem se je obravnaval vstop bivših poljskih opozicionalcev, Stojalovskijancev v poljsko kolo. Posl. Kubik, edini Stojalovskijanec, ki se poljskemu kolu ni pridružil, je dejal, da je pater Stojalovski svoje kmete prodal kot blago ter metal svoje poslanke iz enega kluba v drugega — bržčas le za denar. Stojalovski je delal s poslanci svoje stranke denarno kupčijo, a le sebi na korist ter jih obral za precejšnje svote. Pošten človek ne more delati take „politike“. Na to je skušal posl. Fiak oprati Stojalovskega ter je našteval njegove zasluge za poljske kmete in delavce. Trdil je celo, da je zasluga stranke Stojalovskega, da se je vpejalo v rudokopih le devet ur trajajoče delo. Seveda se je tej trditvi vse smejalo in rogalo. Stojalovskijanec urednik Stohandl se je radi tega tako raztogotil, da je očital Kubiku, da se je s svojim mandatom tudi že obogatil, češ, sedaj nosi že zlato uro na zlati verižici preko trebuha! Tedaj pa je potegnil Kubik svojo uro iz žepa ter jo dal kmetom, da vidijo, da je le iz mesinga. „Tako, iz mesinga. Potem sem se pa zmotil,“ je dejal Stohandl, zborovalci pa so ga začeli psovati. Shod je izrazil Kubiku zaupanje, ker se ni pridružil poljskemu kolu, Fiaku in tovarišem pa se je kot izdajalcem naroda izrazilo zaničevanje.

Vojna v Južni Afriki.

To se mora priznati vsekakor, da je lord Kitchener izborni stilist. Njegova poročila so sestavljena vedno tako duhovito varljivo in zavito, da jih mora čitatelj premišljovati kakor besede zagonetke. Kitchener zna svojo nesrečo prikriti tako, da se vidi skoraj kot uspeh, in svojo največjo zadrego zna naslikati tako, kot bi se mu godilo najbolje. 13. t. m. je sporočil v London, da hoče poslati domov večje število angleških pešpolkov, ter da ni treba več posadk in straž ob vsej progi od Kapstadta do Pretorije, nego se bo angleška vojska koncentrirala le med Durbanom, Maritzburgom in Johannesburgom. Po tem poročilu bi mogel človek soditi, da so Buri

že tako ugnani in dežela tako ukročena, da Kitchenerju ni treba več ogromne vojske, nego mu zadošča le še nekaj polkov, da obdrži s njimi glavno torišče bojev. Ali stvar je docela druga. Kitchener pošlje pešpolke domov zategadelj, ker je izprevidel, da so nerabni in zato odveč. Izprevidel je, da s pešci ne opravi proti Buirom ničesar, nego da mu treba le konjenikov. Zato je brzojavil v London, da hoče imeti veliko število konjenikov mesto dosežanih malorabnih pešcev. Kitchener pa je tudi izprevidel, da ne more zasesti in ohraniti vse dežele Buirov. Za to je treba preveč vojaštva, preveč napora in trpljenja; zato pa je sklenil, da se umakne iz oddaljenejših okrajev ter se omeji samo na sicer še vedno dokaj obširno ozemlje med Durbanom, Maritzburgom in Johannesburgom. Iz nezmožnosti in iz resignacije torej so se umaknili Angleži iz zasedenih krajev, katere seveda takoj zavzamejo Buri. Potemtakem je položaj Kitchenerjeve vojske jako slab. Uspeh Broadwooda v Reitzu v Oranju in polkovnika Scobella pri Camp de Boonikakor nista tako važna, kakor zatrjuje Kitchener. Ušla sta Steijn in general Scheepers, torej glavna dva moža, katera so hoteli Angleži ujeti. Da so ujeli v Reitzu 29 Buirov, v Camp de Boo pa 25 Buirov ter nekaj konj, to vendar ni tak uspeh, da bi se mogel z njimi Kitchener posebno bahati. V dolini Nigels v Transvaalu je imel Steijn šele pred kratkim prav blizu velikega angleškega oddelka imponanten shod Buirov, na katerem je Steijn poročal o položaju. Sklenilo se je, bojevati se nadalje do zadnjega moža.

Javna produkcija gojencev „Glasbene Matice“

ob sklepu šolskega leta 1900./1901., v četrtek, dne 11. julija 1901.

(Dalje.)

Kot peti v vsopredu solopetja nastopil je gospod Avgust Polašek. On je znan kot dober in zelo poraben pevec slovenskega gledališča, pel je dve za močan možki (bas-bariton) glas prav primerni pesmi, Bendlovo pesem znamenite široke kantilene „Pevčeva prošnja“ in znano Zajčovo pesem „Domovini in ljubavi“, obe s polnim, močnim glasom in primerno prav dobrim predavanjem. (Bendlovo prej omenjeno pesem privel je v Čehih in potem tudi na Dunaji k alavi basist Heš; na Dunaji pel jo je v javnem koncertu s tolikim uspehom, da je po koncertu prišlo v teku treh dni 300 ljudij k prodajalcu muzikalij Gutmanu, ki so vsi omenjeno pesem zahtevali z nemškim tekstom!) — Kot gojenke višjih letnikov nastopile so pri produkciji še izvrstne solistinje: gospa dr. Julijana Ferjančičeva in gospodičini: Olga Plautz pl. Kellersfeld in Mira Dev. Gdč Olga pl. Plautz nastopila je sploh prvič javno; spoznali smo v njej muzikalno lepo prednašajočo pevko s krasnim, velesimpatičnim, polnim glasom, mezzosopranom, velikega obsega, ki utegne postati ob nadaljnjem tako resnem šolanju v nekaj letih izborna dramatična pevka za koncert ali opero. Pohvaliti je pri njej tudi zelo razločen in pravilen izgovor. Kljub prvemu javnemu nastopu nastopila je zelo sigurno in pogumno. V težki, a krasni Dvořakovi ariji Svatave iz oratorija „Sveta Ljudmila“ pokazala je prav lepo predavanje kantilene lento-stavka, s prav dobrim dihanjem in lepim fraziranjem. Tudi šegavost in naivno veseli ton Schumannove pesmi „Nikar me ne vabite“ in njeno lahno deklamacijo zadela je srečno. Gospa dr. Julijana Ferjančičeva se je posebno odlikovala s svojimi klasičnimi točkami, s finim petjem, sigurnim predavanjem in s prav dobro izšolanim glasom. Njen glas, v prejšnjih letih nekoliko šibek postaja vedno močnejši, čim več v šoli napreduje. Več poslušalcev govorilo je po dvorani, da gospe še nikdar niso slišali s tako močno razvitim glasom peti. V tehničnem oziru solistične izobrazbe glas in v sigurnosti predavanja stoji ona že na zelo visoki stopinji, med gojenci solopetja prva za gdč. Devovo. Tudi njeno petje povzdiguje izvrstno izgovarjanje, pravilna vokalizacija in muzikalno pravilno lepo fraziranje in siguren nastop. Pela je Smetanovo klasično arijo iz „Prodane neveste“ in burnoživahno, tehnično precej težko arijo paža iz Mozartove komične opere „Figarova svatba“. Gospe Ferjančičeve fini glas je ravno predistiniran za klasične arije Mozartove, kakor so v ulogah Cherubina,

paža v Figaro, Zerline v Don Juanu itd. Jako častno pa je tudi za njo, da tako vstrajno in resno pevsko umetnost goji.

Kot zadnja v vsopredu, pa najboljša v solopetju izšolana nastopila je kot solistinja pripoznana in priljubljena gospodična Mira Dev. Pri vsakem njenem nastopu razveselimo se bolj njenega petja in napredka; kolikor je nam znano, je ona izvemši slovenske pevke, katere so v inozemstvu po svojem poklicu pri gledaliških angažovane (n. pr. gdč. Vrhunčeva), sedaj najboljša domača koncertna pevka. Pela je s krasnim glasom, živahnim temperamentom in izvrstnim muzikalnim predavanjem efektno Nicolajevu arijo gospe Fluthove iz komične opere „Vesele žene Windzorske“. Pa ni več nikakega diletantizma, temveč vzoren, umetniški napredek! Posebno pohvaliti moramo njeno krasno in vsekaki razločno izgovarjanje, vsako besedico mogel si razumeti, tudi njena koloratura je na precej visoki stopinji. Čestitamo ji! Vidi se pri nji, koliko se more v „Glasbeni Matici“ naučiti, če ima od narave lep glas, muzikalen talent, pridnost in resno, vstrajno voljo do učenja! Naj bi našla mnogo posnemalcev! — Od gojencev solopetja, kateri so pri produkciji nastopili, pripadajo Malič, Peršl in Polašek šoli g. prof. Gerbica, Moos, Povše, pl. Plautz, Ferjančič in Dev pa šoli g. prof. Hubada.

B) Iz vijolinske šole g. prof. Vedrala nastopila sta dva gojenca. V prvem delu g. Hugo Gerbič iz srednje stopnje šole kot spremljevalec pri Bragovi serenadi, v drugem delu vsopreda pa je bila jedna najlepših točk cele produkcije igra gospoda Milana Lenarčiča, ki je na gosli sviral daljši iz 3 odstavkov obstoječi Sittov Concertino op. 65. To muzikalno ljubeznivo, lepo skladbo igral je, na klavirju spremljan od svojega učitelja, gospod Lenarčič v zunanjem blagodejno mirno, v notranjem pa z dozorelim razumom, finim čutom, krasno fraziranim predavanjem, čisto intonacijo in s prav lepo tehniko v toliko, kolikor jo ta instrumentalni mali koncert Sittov zahteva. Posebno v kantileni pokazal je Lenarčič globok čut in lepo pojoče predavanje ter umetniški vznos! Ker je on jedini iz višjih letnikov goslarške šole nastopil, bilo je umestno, da je igral daljšo, obsežnejšo skladbo. Pokazal se je izredno nadarjenega glasbenika. Z živahnim ploskanjem pozdravljali smo ga kot jednega izmed redkih slovenskih goslarjev. Naj bi pač kot akademik na Dunaju svoje študije na tehniki, pa tudi visavijske tehnike, na konservatoriju nadaljeval, pri matičnih goslarjih pa mnogo posnemalcev našel! (Dalje prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 17. julija.

— Osebnosti. Koncipist Fran Uršič je imenovan deželnim tajnikom. — Dež. stavbinski svetnik Fr. Witschl je stopil v pokoj.

— Deželni zbor kranjski je danes zaključil letošnje zasedanje in s tem tudi tekočo šestletno funkcijsko dobo. Kakor čujemo, se že v kratkem razglasi, kdaj bodo nove volitve. Zbornica je danes brez generalne debate in po kratki specijalni razpravi odobrila proračun. Daljša razprava je bila pri poročilu o zgradbi domobranske vojašnice. Predlog glede prispevka k ustanovitvi višje trgovske šole v Ljubljani je bil soglasno sprejet. Poročilo o teh razpravah priobčimo jutri. Koncem seje je dež. glavar podal kratek pregled delavnosti dež. zbora in se zahvalil vladi in dež. predsedniku ter poslancem na njih podpori. Dež. predsednik baron Hein je z jako toplimi besedami pripoznaval delavnost dež. zbora in uspehov. V imeni svojih klubov so se poslanci Grasselli, baron Schwegel in Povše zahvalili dež. glavarju za objektivno vodstvo razprav oziroma vladi za njeno podporo.

— Občinski svet ima jutri, v četrtek ob 6. uri zvečer izredno sejo.

— Kadar v Pilštajnu kura jajce znese, pa streljajo, ta pregovor sem slišal, ko sem zadnjič prepotoval Pilštajnsko faro. Podlaga temu pregovoru pa je dejstvo, da v Pilštajnu skoraj vsak teden možnarji pokajo. Župnik Tomažič vsako malenkost svetu z možnarji oznanja, celo svoj visoki god. Zdaj pa, ko „sveti“ misijonarji faranom pot gladijo v nebesa, noče streljanja konec biti. Morajo pač imeti veliko kur in jajce v farovžu.

— Vzoren klerikalec je dr. Jankovič. V prvi misijonski pridigi v Kozjem je Maour rekel, da „morajo“ razun kmetov tudi vsi tržani iti k spovedi. Šel seveda ni nobeden, a da tudi Jankovič ni šel, se je vsem čudno zdelo. Toda stvar se je hitro pojasnila. V Kozjem ga je bilo sram k spovedi iti, ker drugi niso šli, zato pa se je včeraj v Pilštajnu izpovedal, kjer je bil varen pred radovednimi očmi. Moj ljubi Bog, usmili se tega pobožnega.

— Duhovnik brez krščanske ljubezni. Iz Renč na Goriškem se nam piše: Tu pri nas imamo prav dobrega župnika g. Josipa Pavletiča, kateri vedno propoveduje o krščanski ljubezni, posebno pa takrat, — kadar hodi po bišah pobirat spovedne listke, zraven katerih pa zahteva tudi kurja jajca. Gosp. Pavletič si večkrat napravi kaki „manever“ nad kmete, kadar „koljejo“, tedaj prosjači za jezike, kateri mu po krščanski ljubezni spadajo. — Te dni pa je v Renčah nastal lep izgled krščanske ljubezni. Umrla je 18letno dekle, hči zelo vernih starišev, in ko jo je bilo treba pokopati, se je g. Pavletič župnik bal, da bi mu revni oče ne mogel plačati; radi tega je zahteval, naj dekličin oče naprej plača, — ali pa ne bo nič zvonilo. In tako se je tudi zgodilo. Gosp. Pavletič!! dobro, sedaj bomo vsi Renčani po Vas posnemali krščansko ljubezen. Posebno takrat, ko bode prišli zopet po jezike, in kurja jajca. Več Renčanov.

— Odličen gost. Včeraj se je mudil v Ljubljani znani slovanski linguist g. J. Baudouin de Courtenay, profesor na univerzi v Peterburgu. Danes zjutraj se je odpeljal v Italijo, da proučuje še nadalje tamošnje ob naši meji ležeče slovenske nasebine, kakor je to storil že v minulih letih, kar kažejo njegovi zanimivi priobčeni spisi „o Reziji in Rezijanih“, o katerih je učen gospod profesor priobčil obširnejše razprave.

— Abiturjentska veselica. Nocoj v „Nar. dom“ na abiturjentsko slavnost vseh slovenskih in hrvatskih učit. abiturjentov in abiturjentinj. Še enkrat opozarjamo sl. občinstvo, da se udeleži polnoštevilno današnje lepe slavnosti, pri kateri nastopijo prvič vsi slov. in hrv. učit. abiturjenti in abiturjentinje. Čisti prebitek je namenjen tudi družbi sv. Cirila in Metoda, kar še posebno povdarjamo. Naj se udeleži vse naše zavedno občinstvo današnjega koncerta. Začetek ob 8. uri zvečer.

— Razglasitev zmagovalcev pri tekmovalni telovadbi ob vsesokolski slavnosti se je izvršila na slovesen način v soboto zvečer na Žofinu v Pragi ob navzočnosti mnogobrojnega občinstva, zlasti dam. Kakor smo že včeraj javili, so tudi slovenski telovadci med zmagovalci — sedaj v prvič, na prejšnjih vsesokolskih izletih so dosegli le častna priznanja. Ta uspeh je tem odličnejši, ker jim je bilo razen s slovenskimi tekmovalci tudi z najboljšimi francoskimi telovadci. Tekmovalna telovadba je imela tri oddelke: tekmovalje na orodju, prosto (skok ob palici, tek, lučanje kamna, plezanje) in posebno (borba, lučanje sulice, dviganje ročkov, skok v višino, triskok v daljino in skok v daljino). Slovenski Sokoli so se udeležili najtežjega tekmovalja, namreč na orodju: drogu, bradlji, konju na šir, krogih, konju vzdolž in v skoku v višino. Ta oddelek je bil razdeljen zopet v dva: višji (za boljše telovadce) in nižji (za slabše). Naši telovadci so tekmovali v višjem oddelku in sicer med gosti, za katere so smatrali vse telovadce, ki ne pripadajo k zvezi československega Sokolstva, torej nečeske Sokole (poljske, hrvatske in slovenske) in francoske gimnaste. Češki Sokoli so v orodnem oddelku tekmovali med seboj in so bili tudi posebej klasificirani, bilo jim je pa tekmovali v istih vajah, kakor gostom. Izredno težke tekmovalne vaje so se izžrebale na dan tekmovalne telovadbe, in so tekmovalci izvedeli zanje še-le pri tekmovalju samem. Tekmovali pa je bilo vrstam, obstoječim iz 6 telovadcev, med seboj in posameznikom med seboj; izvedbe posameznega telovadca v vrsti so bile klasificirane ob enem za njega tekmovalje kot posameznika, vsota vseh točk, ki so jih dosegli tekmovalci ene vrste, pa je bila odločilna pri tekmovalju vrst. Na drogu, bradlji in krogih je bilo izvesti po 2 vaji, eno težno in eno kolebno, na konju

na šir eno vajo in sicer na desno in na levo, v skoku čez konja vzdolž je bilo izvršiti raznožni in skročni veleskok; pri skoku v višino se je klasificirala eleganca skoka čez palico, visoko 135 m. Največje število točk, ki jih je mogel doseči posamezen tekmovalci za eno vajo, je bilo 5, torej za vse vaje skupaj 55 točk; največje število točk, ki jih je mogla doseči vrsta za eno vajo, je bilo 30, za vse vaje 330. Zmagovalci, oziroma zmagovalke, so bili prvi trije tekmovalci, oziroma prve tri vrste, ki se jim je priznalo največje število točk. Dobitki teh zmagovalcev so: lipovi venec s srebrnim monogramom in trojnicco ter primernim napisom, lunete II. in III. vsesokolskega izleta, izvedene od Ženiška in Preisslerja, in mala medalija češke sokolske zveze. Gosti so dobili razen tega dragocene izdelke češke industrije. Izid tekmovalca je naslednji: Višji oddelek — posamezniki izmed čeških tekmovalcev: I. Erben (Sokol" v Žižkovu), 49 točk; II. Zindl („praški Sokol“) 48 točk; III. Heller („Sokol" v Kral. Vyšegradu), 46,5 točk. Posamezniki izmed gostov: I. Audemard iz Arrasa (unija francoskih gimnazistov), 49 točk; II. Montigny, Arras (unija francoskih gimnazistov) 48 točk; III. dr. Murnik (ljubljski „Sokol“) 46,5 točk. Posamezniki izmed čeških tekmovalcev so torej dosegli enako število točk, kakor posamezniki izmed gostov. — Višji oddelek — tekmovalci vrst: I. „Sokol" v Žižkovu, 249 točk; II. „praški Sokol" 246,5 točk; III. „Sokol" v Brnu, 241 točk. Gostje — tekmovalci vrst: I. društvo francoskih gimnazistov v Arrasu, 261,5 točk; II. ljubljanski „Sokol", 235,5 točk; III. društvo francoskih gimnazistov v Arrasu (je poslalo 2 vrste), 177,5 točk. Tekmovalci v tem oddelku se je udeležilo v višjem oddelku 18 vrst in 94 posameznikov, v nižjem oddelku pa 195 vrst in 1272 posameznikov. V vseh tekmovalnih oddelkih pa je bilo 1588 tekmovalcev.

— Velika dobrodelna slavnost društva „Slavec" v korist pogorelem v Kropi, Gorenji vasi, Dobrunjah in Bizoviku, ki se je vršila pretečeno nedeljo v „Narodnem domu", prinesla je kosmatega dohodka 1592 kron 21 vin. Ker odbor še ni dobil vseh računov o stroških, ne more še danes konstatirati čistega dohodka. Zgodi se pa to v soboto ali začetkom prihodnjega tedna. Istotako se objavijo imena preplačnikov tekom tega tedna. Dalje prosi odbor, da blagovolijo oni, ki so shranili dobljene dobitke pri društvu, da blagovole danes ali jutri od 6.—8. ure zvečer poslati po nje v „Narodni dom", prvo nadstropje na levo.

— Kolesarsko društvo „Ilirija" ima radi končnega posvetovanja o izletu v Trst v petek večer v vrtnem salonu pri „Novem svetu" sestanek, kamor so vabljeni tudi oni ljubljanski kolesarji, ki se tega izleta udeležijo na kolesih in se žele pridružiti članom „Ilirije".

— Gremijalna trgovska šola konča v nedeljo 21. t. m. ob pol 8. uri zjutraj pouk, in bodo isti dan oprostilni izpiti učencev.

— Iz Šiške se nam piše: Gmotni uspeh veselice pri „Matjanu" v Zg. Šiški, dne 7. t. m. je 150 kron, koji znesek je šišenska podružnica izročila osrednji blagajni Ciril-Metodove blagajnice. Razmeroma lepi dohodek omogočili so pred vsem častiti darovalci dobitkov v blagu in gotovini. Iskreno se zatorej zahvaljuje onim, ki so se dobrohotno ozirali na prošnje in vabila, ter častitim sodelovalcem Odbor.

— Na Bled pride te dni šef generalštaba fzm. baron Beck ter ostane gori do konca meseca julija in se potem vrne na Dunaj.

— Na slovensko-nemški gimnaziji v Celju oglasilo se je 51 učencev k sprejemnemu izpitu; izpit napravilo je 46 učencev.

— V Mozirski koči. Savinjske podružnice S. P. D. je bilo letos že 29 vpisanih turistov in turistinj. Ker se je sezona šele komaj pričela, je upati, da poseti to kočo, od katere je krassen razgled po vsej Savinjski dolini do Celja, še precej prijateljev planin. Iz Mozirja do koče se lahko pride v treh urah. Večinoma se gre po senčnatih gozdih, in ni pot nikjer nevarna ter je pristopna damam in celo otrokom. V koči se lahko prenočuje in je potrebna kuhinjska in namizna po-

soda v koči, če jo hoče kdo rabiti, pač pa se morajo prinesiti seboj jedila in pijača.

— Velika pevka slavnost društva „Kolo" v Trstu. Razun že oglašanih pevskih društev se prijavljajo še vedno nova, ki se bodo udeležila slavnosti, katera bode, po dosedanjih pripravih sodeč, velečasten pojav slovenskega življa v Trstu in okolici. Da se izmed ljubljanskih pevskih društev udeleži „Ljubljana" korporativno, smo že javili. Izmed hrvatskih društev se je oglasilo nekaj novih, ki pošljejo deputacije, tako zagrebško „Kolo" in „Hrvatska pevka zveza".

— Letno poročilo štirirazredne deške šole družbe sv. Cirila in Metoda pri sv. Jakobu v Trstu. V minoletem letu je na tej šoli delovalo 5 učnih moči. Početkom šolskega leta se je vpisalo v prvi razred 75, v drugi 59, v tretji 66 in v četrti 78 učencev. Za božične praznike je ženska podružnica nakupila nad 100 parov obuval, katera je učiteljsvo razdelilo med revne učence. Šolo je petkrat nadzoroval oes. kr. okrajni šolski nadzornik gosp. Ivan Necker-mann, ki se je jako pohvalno izrazil o učnih uspehih. Dne 29. m. m. je priredilo šolsko vodstvo na korist „Družbi sv. Cirila in Metoda" veselico. God slovenskih blagovestnikov sv. Cirila in Metoda je šola obhajala dne 5. t. m. s sv. mašo. Tudi na veselici otroškega vrta v Rocolu so sodelovali učenci s petjem in deklamacijo. Po dovršeni veselici so milostljive gospe odbornice ženske podružnice pogostile šolsko mladino. Začetkom šolskega leta je bilo vseh učencev 278, koncem leta pa 249. Napredovalo jih je 211, zaostalo pa 38. Prihodnje šolsko leto prične dne 16. septembra.

— Pripravnica za hrvatsko učiteljsko v Pazinu se ustanovi s prihodnjim šolskim letom za dijake, kateri žele vstopiti na učiteljsko.

— Glas iz občinstva. Glede trotoarjev po naših ulicah si usojamo merodajne kroge opozoriti na dva nedostatka. V Kolodvorskih ulicah na primer bi bilo prav nujno potrebno, da se pri posamičnih vhodih v hiše trotoari uredijo tako, kakor so na Poljanski cesti. Posebno za tujce, ki po slabo razsvetljeni ulici hodijo v mesto, je taka hoja pri sedanjih uravnavi trotoarjev nevarna, ker se marsikateri lahko izpodtakne in pade ter se poškoduje. — V mestu so plošnati trotoarji v nekaterih ulicah že jako slabi in imajo polno lukenj in jam, da bi si človek lahko nogo zlomil, tako n. pr. trotoar v Wolfvovih ulicah od vogla Zetinovichove hiše pa do Ahčinove. Z malimi stroški bi se temu dalo pomagati, za kar prosimo dotične hišne posestnika, ali pa mestni magistrat, če to spada v njegovo področje.

— Državni telefon v Ljubljani ima po zadnjem izkazu 165 abonentov.

— Samomor. Danes dopoldne je našel v Tivolskem gozdu neki dijak na stezi, ki pelje od pota proti Šiški po gozdu proti „Razgledu", mrtvega ustreljenega moža. Na lice mesta je prišla komisija, in zdravnik je konstatiral, da ima mrtvec na levi strani precej veliko rano. Poleg mrliča je ležal navaden samokres. V žepu mrliča so našli smodnik in kroglice, in brezdvomno se je dognalo, da se je izvršil samomor. Pri samomorilcu se ni našlo ničesar, kar bi bilo pričalo, kdo in odkod je. Policija je dognala tekom dopoldneva, da je samomorilec brezposelni rezbarski pomočnik, 50 let stari Avgust Hudovernik iz Radovljice, ki je bil na živih bolan in je bil tudi že v norišnici. Truplo so prepeljali v mrtvašnico k sv. Krištofu.

— Tat v frančiškanski cerkvi. Včeraj popoldne je v frančiškanski cerkvi frater Urban Žele zasačil tata Josipa Čecha iz Dobovca v krškem okraju, ko je kradel denar iz nabiralnika. Cerkovnik je bil opazil, da so nabiralniki za denar v cerkvi s papirjem tako zamašeni, da denar ne pade v nabiralnik, marveč ostane v odprtini. Na ta način so bili trije nabiralniki zamašeni in že več dni ni nič padlo v nabiralnik. Očitno je bilo, da je nabiralnik zamašil tat, ki je prišel potem pobirati drobiž iz odprtine. Frater Urban Žele je hotel tatu in flagrantni ujeti in se je zato skril v spovednico. Včeraj popoldne ga je čakal nad dve uri in slednjič je res prišel ob 3. uri. Ker je bilo jako malo ljudi v cerkvi, se ni ozrl po ljudeh, šel naravnost k nabiralniku in vzel iz odprtine komad 10 h, katerega pa je bil popred sam frater

dal v odprtino. Komaj pa je zdrnil komad 16 h v Čechov žep, že je stopil frater iz spovednice in ga prijel. Čech je tajil, da ni kradel in pomagalo mu ni nič, kajti frater je bil komad 10 h, predno ga je dal v odprtino nabiralnika, zarezal in ta zarezani komad se je tudi našel pri Čechu. Poklicali so policijskega stražnika, ki je Čecha aretoval in odpeljal v zapor. Čech je bil pred kratkim tudi prijet, ker je svede kradel. Bil je tudi že 9 mesecev v frančiškanskem samostanu v Brežicah, kjer je hotel postati frančiškanski frater, pa mu ni dišalo in je izstopil iz samostana. Sedaj bode dobil celico na Žabjaku.

— Užitinski pazniki in vozniki. Posesnik I. St. iz Tomačevega ne bi bil rad plačal mitnine na mitnici na Dunajski cesti in zato je zavlil z vozom v Linhartove ulice. Mitniški paznik, ki je to videl, je šel za njim in ga ustavil. I. St. je začel paznika zmerjati in neki delavec, ki je bil z njim, mu je grozil, da naj le gre k njemu, če hoče orkniti. Tega slednjega je došli stražnik aretoval. — Včeraj popoldne je pripeljal hlapec A. Celar iz Vevč po Dunajski cesti voz železa in tudi ni hotel plačati užitnine. Hotel je z bičem udariti mitniškega paznika, kateri se je moral umakniti.

— Prijet tat. Policija je danes ponoči prišla Josipa Kokca, ki je kradel po Vodmatu v družbi tate Josipa Oltre. J. Kokca je najpopred ušel stražniku, kateremu je rekel, da se piše Franc Vidmar, a ponoči ga je isti stražnik izaletil v neki gostilni in ga aretiral. Poslali so ga na Žabjek.

— Moža so skrili. Mož je popival v gostilni in zapravil denar. Žena je prišla po njega. Moža sta skrili gostilničarki v svojo sobo, a žena ga je našla. Zmerjala je moža in gostilničarki. Na to prepri in pretep. Žena je dobila gorke zaušnice in bila slednjič povedena pred gostilniška vrata. To se je zgodilo včeraj na Karolinski zemlji, danes je vse odpuščeno in poravnano.

— Nagla smrt. Danes ponoči je v hlevu „pri Maliču" nagloma umrl Jožef Kralj, posestnik iz Blagovca v kamniškem okraju. Zadel ga je kap. Truplo so prepeljali v mrtvašnico k sv. Krištofu.

— Žrtev požara v Kropi. Posestnica Neža Klinar iz Kroke pripeljala se je včeraj popoldne z izvoščekom iz deželne bolnice, kjer je bila zaradi opeklin, ki jih je zadobila pri požaru v Kropi, k Mariji Wagnerjevi v Pristavskih ulicah št. 8, da tam počaka večernega vlaka in se odpelje domov. Ko je stopila z voza, ji je prišlo slabo. M. Wagnerjeva jo je spravila v posteljo, kjer je od slabosti takoj umrla.

— Povožil je šarčev hlapec Jernej Končina pred šentjakobskim mostom 5 let staro Ano Karblovo. Deklica je na levi rami poškodovana.

— Koncert meščanske godbe. V četrtek, dne 18. t. m. priredi „Ljubljanska meščanska godba" pri Hafnerju koncert. Ustopnina 30 kr.

* Zrakoplov s krmilom. 12. t. m. so doživeli Parižani velikansko začudenje. Nad seboj v zraku so nakrat začuli nekaj ropot velikega avtomobila, razločili so tudi visoko nad seboj zrakoplov, ki je imel obliko smodke, pod njim pa je visela lahka košara. V tej košari sta sedela dva možka, ki sta vodila zrakoplov na desno in levo, naprej in nazaj, kakor se jima je zljubilo. Izumitelj tega zrakoplova je mladi inženir Santos Dumont, kateri je hotel najprvo sam poskusiti, ali se mu je iznajdba popolnoma posrečila. Zrakoplov goni motor s petrolejem, vodi ga pa Dumont s pomočjo vrvi. Vse se je srečno izvršilo, jedenkrat se je odtrgala leva vrv, a ko je Dumont to popravil, je vodil svoj zrakoplov še dvakrat okrog Eifeljevega stolpa in potem nazaj prav na isto mesto, kjer je šel zrakoplov v zrak. 13. t. m. so poskusili zrakoplov iznova; ali voznja se ni docela posrečila, ker je bil hud veter. Ako se tretjič posreči, dobi izumitelj 100.000 frankov nagrade, katere je razpisal posestnik tvornice Henry Deutsch de la Meurthe.

* Ustrelil sestro. Na poti mej Hvarom in Brusjem na Hrvatskem je ustrelil neki Nikola Stankić svojo sestro, katera je bila v blagoslovljenem stanju s svojim ljubimcem in je šla prav takrat k sodišču, da zahteva od očeta svojega bodočega otroka podpore. Dekle se je zgrudilo mrtvo na tla; morilec pa je pobegnil, in ga do sedaj še niso dobili.

* Proti peresom na klobuku. Društvo „Humanitarian League" v Londonu hoče predložiti parlamentu načrt zakona, po katerem bode morala plačati vsaka dama, ki nosi razun nojevih, golobjih peres in pelikanovih glav še druga ptičja peresa, 100 kron globe.

* Krvava ljubavna drama. Iz Catanije brzojavljajo: Mladi baron Benedetto Guzzardi, sin sicilijanskega milijonarja, je spremlil v hotelu tu gostujočo angleško šansoneto Neli Austin. Na stopnicah hotela pa ju je čakal njen ljubimec, policijski komisar Crisafi iz Neapolja. Komisar in baron sta se sprla, komisar je hotel skočiti na mladega milijonarja, v istem hipu pa je baron ustrelil iz revolverja, in komisar se je zgrudil mrtv na tla. Barona je hotelo ljudstvo, katerega se je nabralo nakrat ogromno, kar linčati. Barona so zaprli, skušal je uiti, a se mu ni posrečilo.

* Šola za zločince. Iz Neapolja je došla uprav neverjetna vest, da so razkrili v bližnji vasi Fuorigotti celo šolo za zločince, katera je imela svoje učitelje in ravnatelja. Vsi so dobivali redno plačo ter so poučevali v prvi vrsti svoje učence, kako treba krasti. Neubogljive dijake so tudi kaznovali. Pred kratkim je pretepel neki učitelj prav neusmiljeno svojega učenca; ta pa se je maščeval nad njim s tem, da je izdal vso šolo zločincev. Sedaj je že vsa družba v ječi.

Književnost.

— „Narodnogospodarski Vestnik". Glasilo slovenskega trgovskega društva „Merkur", ima v 4. številki nastopno vsebino: 1. Proračun dežele Kranjske za l. 1901. 2. Malemu obrtniku v pomoč. 3. Trgovina. Spisal A. L. 4. Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko. 5. Društvene vesti. 6. Raznoterosti. 7. Izpremembe v trgovinskih in zadržnih registrih na Kranjskem. 8. Tržno poročilo in tržne cene. 9. Oglasi.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 17. julija. V tukajšnjem listu je povedal posl. dr. Grabmayr svoje mnenje glede tirolskega avtonomskega vprašanja. Grabmayr trdi, da je imelo vprašanje že v naprej dva sovražnika: namestnika Mérveldta in Vsenemce. Pač nečuvno je, da je namestnik delal naravnost proti intencijam ministrstva ter očitno proti dogovorom, katere je imel ministrski predsednik dr. Koerber z obema strankama na Tirolskem.

Petrograd 17. julija. Dopisnik petrograjskega lista „Kraj" je imel tu z bivšim ministrom Bärnreitherjem pogovor o političnem položaju. Bärnreither je dejal, da potovanje cesarja na Češko ni smatrati političnim ter ni epilog izpremenjenih razmer v parlamentu, nego prolog bodočnosti. Bivanje cesarja v Pragi je nasprotstvo obeh narodov ublažilo, duhove pomirilo, kar je ugodno za bodoči razvoj političnega položaja, čegar teškoče se pokažejo šele v jesenskem zasedanju drž. zbora. Ako bodo politiki obeh stranij previdni, se poravnava vse in uredi celo jezikovno vprašanje. Bärnreither je pristavil, da se strinjajo z njim vsi zmerni poslanci leve.

Berolin 17. julija. „Berliner Neueste Nachrichten" so prinesle članek, ki obžaluje, da se v pruski armadi množi leto za letom število onih poljskih vojakov, ki ne znajo nemškega jezika. Članek predlaga, naj se določi, da mora vsak vojak, ki ne zna nemščine, služiti še 3. leto.

London 17. julija. V sredo je ministrski svet sklenil, da porabi najskrajnejša sredstva, da uniči Bure. Kitchener je dobil ukaz, naj izda poziv na vse sloje, da naj odlože orožje nemudoma, sicer se jim konfiscira vse imetje. Ako bode poslej kak Bur obsojen k smrti, nima nobenega priziva do vlade, nego ga sme Kitchener dati takoj krvnikom.

London 17. julija. Vlada je sklenila poslati v taborišča Burov angleške ženske z živili in obleko.

Kapstadt 17. julija. Premierminister Kaplandije, Sprigg je na nekem

shodu povedal, da se osnuje južno-afričanska federacija, ki se pospeši s tem, da se pokliče v bivše burske republike čim največ angleških nase-ljencev.

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda. Čisti do-hodek veselice podružnice družbe sv. Cirila in Me-toda v Šiški pri Matjanu dne 7. julija t. l. 144 K, iz nabiralnika v gostilni pri Matjanu 6 K. — Gosp. L. Fürsager v Radovljici 15 K, katere je nabral g. Korošin iz Račavljice pri očetu „Pižu“ ob po-setu dolenskih gostov. — Skupaj 165 K. — Živeli!
Za Prešernov spomenik. Ob prihodu Hrvat-skih učiteljskih abiturientov nabranih 5 K. — Gospa Ana Kozlevčar v Borovnici nabrala v ve-seli družbi na kolodvoru 3 K. — Slovensko bralno društvo v Litiji 100 K kot čisti dohodek koncerta dne 7. julija t. l. — Skupaj 108 K. — Živeli!
Za pogorelce v Kropli. Gospod dr. Andrej Vojska, c. kr. višji sodni svetnik v Novem mestu, 5 K. — Srčna hvala!
Za pogorelce v Vel. Mraševem. Gosp. dr. Andr. Vojska, c. kr. višji sodni svetnik v Novem mestu 5 K. — G. Alojzij Zajec, vinarski trgovec v Šiški 10 K. — Skupaj 15 K. — Srčna hvala!

Za prebivalce mest, uradnike l. t. d. Proti težkotam prebavljenja in vsem nasledkom mno-gega sedenja in napornega duševnega dela je uprav neobhodno potrebno domače zdravilo pristni „Moll-ov Seidlitz-prasek“, ker vpliva na prebav-ljenje trajno in upravnovalno ter ima olajševalen in topilen učinek. Skatljica velja 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJI, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno za-htevati MOLL-ov preparat, zaznamovan s var-nostno znamko in podpisom. 3 (2-10)

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 806,2 m. Srednji srčni tlak 735,0 mm.

Julij	Čas opa-zovanja	Stanje baro-metra v mm.	Tempera-tura v °C	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24 urah
16.	9. zvečer	739,1	18,6	sl. jzhod	oblačno	4,3 mm
17.	7. zjutraj	740,7	15,3	brezvetr.	megla	
	2. popol.	740,0	26,6	sr. jug	del. oblak.	

Srednja včerajšnja temperatura 19,4°, nor-male: 19,8°.

Dunajska borza

dne 17. julija 1900.

Skupni državni dolg v notah	99,25
Skupni državni dolg v srebru	99,10
Avstrijska zlata rentna	118,40
Avstrijska kronna rentna 4%	95,60
Ogrska zlata rentna 4%	118,35
Ogrska kronna rentna 4%	93,10
Avstro-ogrske bančne delnice	1639 —
Kreditne delnice	638,50
London vista	239,55
Nemški državni bankovci za 100 mark.	117,45
20 mark	23,49
20 frankov	19,03
Italijanski bankovci	90,85
C. kr. cekini	11,29

Zahvala.

Za nebrojne dokaze iskrenega sočutja ob času bolezni in ob smrti gospe

Angele Maloverh roj. Pirker

zahvalujemo se vsem prijateljem in znancem za darovane krasne vence na krsto in za mnogobrojno udeležbo pri pogrebu drage naše ranjke.

Zalujoči rodbini

(1509) **Maloverh in Pirker.**

Proda se 40 polovnjakov
zajamčeno pristnega belega in
rudečega

štajerskega vina

blizu postaje Polčane.

Pojasnila in cene daje g. Jurij Orovlj, restavratorec v Zagorju ob Savi. (1510-1)

Pri posojilnici in južnoštajerski hranilnici v Celji odda se

služba kontrolorja in hišnega upravitelja.

Plača po dogovoru.
Prošnje naj se pošiljajo do 15. avgu-sta 1901 na načelstvo posojilnice, oziroma ravnateljstvo južnoštajerske hranilnice v Celji. (1508)

Oznanilo.

Dne 21. julija 1901 ob 3. uri popo-ludne se bode v Hribu pri Vrhniki vršila **prostovoljna dražba**

nekdaj Obresovega mlina in žage. Cena in dražbeni pogoji se izvejo pri c. kr. no-tarju g. Antonu Komotar-jju na Vrhniki. (1485-3)

Böttger-ja podganska smrt

za popolno pokončanje vseh podgan, strupa pro-sta za ljudi in domače živali, à 40 kr. in 60 kr., se dobiva samo

v deželni lekarni „pri Mariji poma-gaj“ M. Leustek-a v Ljubljani.

Z uspehom podganske smrti sem bil jako zadovoljen. Po prvem nastavljenju sem našel 18 podgan mrtvih in torej lahko vsakomur pripo-ročam to sredstvo.

Schweinfurt, dne 11. februvarja 1899. (269-24) **L. Kres, mlekarja.**

Malinčev sirup

lekarnarja Piccolija

v Ljubljani

se prireja kar najskrb-nejše iz dišečih gorskih malinovih jagod v srebr-nem kotlu s pomočjo para, in je torej najbolj čist izdelek nepresežne kakovosti ter naj se ne zamenjava z malino-vim sokom, ki je v prodaji, in je navadno umetno prirejen, imajoč v sebi zdravju škodljive snovi in bakter.

Steklenica z 1 kilo vsebine, pasterizo-vana, velja K 1'30. Razpošilja se tudi v pletenih steklenicah po 10, 20 in 40 kilogr., ter se 1 kilo zaračuni z K 1'10, 100 kilogr. = 100 kron. I. (1368-38)

Pletena steklenica s 3 kilogr. vsebine pošlje se franco po vsi avstro-ogrski mo-narhiji proti povzetju z K 5'30.

Preklic.

Obtahnem in prekličem vse razšaljeve besede, katere sem govorila o Mariji Hegler iz Dobropolja proti gospe Ma-riji Hutter, in izrekam, da Mariji Hegler ne morem nič nepoštenega očitati.

(1511)

Marija Ogris.

Pravo naravno sadno žganje

kakor češpljevec, orešnjevce, hrušovec itd. za namako jagod in drugega sadja **prodaja samo**

L. Benedik, Ljubljana
Dolenjska cesta.

Po pošti pošiljam zaboje po 5 kg. s 3 l in po 10 kg. s 6 l vsebine po povzetju. (1478-2)

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1901. leta.

Odhod iz Ljubljane j. ž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pon-tabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Linc, Budejevice, Plzen, Mari-jine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Prago, Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopolodne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, od 15. junija do 15. septembra v Pontabel, Celovec, Fran-zensfeste, Monakovo, Ljubno; čez Selzthal v Solno-grad, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Fariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, na Dunaj čez Am-stetten. Ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 41 m popoldne v Podnart-Kropo. Ob 10. uri po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Mona-kovo. — **Proga v Novomestu in v Kočevju.** Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomesto-Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 6. uri 55 m zvečer v Novomestu, Kočevje. — **Prihod v Ljubljano j. ž. kol. Proga iz Trbiža.** Ob 3. uri 25 m zjutraj osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, iz Monakova, Inomosta, Fran-zensfeste, Solnograda, Lince, Steyru, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka. Ob 7. uri 12 m zjutraj osonni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopolodne osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, iz Lipska, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevice, Solnograda, Lince, Steyru, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Ino-mosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Ce-lovca, Št. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m po-poldne osonni vlak z Dunaja, iz Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakova, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. Ob nedeljah in praznikih ob 8. uri 38 m zvečer iz Podnarta-Krope. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z Dunaja, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevice, Lince, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. **Proga iz Novega mesta in Kočevja.** Osonni vlaki: Ob 8. uri in 44 m zjutraj, iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popo-ludne iz Straže Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 3. uri 48 m zvečer, istotako. — **Odhod iz Ljubljane dr. ž. kol. v Kamnik.** Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m in ob 10 uri 25 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Lju-bljano dr. ž. kol. iz Kamnika.** Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopoludne, ob 6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (1393)

Št. 24.046.

Dobava bukovih drv.

Podpisani mestni magistrat

kupi 300 do 320 sežnjev, 24 palcev
dolgi, suhi, zdravi bukovih drv

katere bo tekom meseca avgusta letos oddati v mestna skladišča.

Ustne ali pismene ponudbe sprejema do 25. t. m. mestni gospodarski urad v navadnih uradnih urah.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dne 10. julija 1901.

Najlepše likano perilo

se doseže, ako se vporablja

svetovno znani američanski

briljantni skrob na lesk

Fritz Schulz jun., Act.-Ges., Lipsko in Heb (Eger)

lahko in gotovo z vsakim likalnim železom.

Zlata svetinja

Pariz 1900.

Le pristen z varstveno znamko „Globeus“.

II. 1 (996-4)

V zavojih à 24 vin. se dobiva v vseh iz lepakov razvidnih trgovinah.

Za pomladno in poletno dōbo

priporočam gospodarjem in kmetovalcem kakor tudi raznim podjetnikom svojo veliko zalogo potrebnih za stavbe: portland in roman cement, železo za vezl, storje, traverze, železniške sline, okove za vrata in okna, trombe, cevi za vodo-vode, stidilnike (Sparherde).

Potem poljedelske stroje: slamoreznice, gepeljne, mlatilnice, fino izdelane močne pluge, stroje za posnemanje smetane, stiskalnice za sadje, najnovejše trombe za gnojnice, in drugo potrebno orodje za poljedelstvo.

Razno orodje za kovače, ključavničarje in mizarje. Nagrobne križe, vile, kotle, jeklo za svedre, tehnične in uteže, kakor veliko izber v kuhinjski opravi itd. po jako nizkih cenah.

Fran Stupica,

trgovina z železnino in špecerijskim blagom.

Ljubljana,

Marija Terezije cesta št. 1, poleg gostilne Figovec.

„Narodni tiskarni“ je izšel v drugem natisu v proslavo Prešernove stoletnice kot decemberska številka „Ljub-ljanskega Zvona“

Prešernov album

• bogato ilustrovan. •
• Posamezni izvodi te številke K 2'40. •
• Po pošti 12 vinarjev več. •
• Naročila vsprejema •
• Lajoslav Schwentner •
• knjigotržec v Ljubljani. •